

Bez przyimka ani rusz

Materiał zawiera: 3 ilustracje, 8 ćwiczeń, w tym 7 interaktywnych.

Bez przyimka ani rusz

Zabawa NA plaży

Źródło: Alvesgaspar, licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Uzupełnij tekst odpowiednimi przyimkami.

Apollo mieszka górze zwanej Parnas.

Atena pełnej zbroi wyskoczyła głowy Zeusa.

Afrodyta wyłoniła się piany morskiej pobliżu Cypru.

brzegiem morza, kwiecistej łące bawiła się

otoczeniu nimf Kora.

Praca Syzyfa ma trwać końca, całą wieczność.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Zapamiętaj!

Przyimek jest nieodmienną i niesamodzielną częścią mowy.

Wskazuje na zależności w zdaniu – np. przestrzenne (**obok** szkoły), czasowe (**od** jutra) czy przyczynowe (**przez** roztargnienie) i inne.

Przyimek w zdaniu łączy się z rzeczownikiem lub zaimkiem, tworząc **wyrażenie przyimkowe**.

Poszedł **do** sklepu.

Przez Kaśkę spóźniłem się **do** szkoły.

Założył spodnie **w** kratkę.

Przyimek rządzi przypadkiem rzeczownika, czyli narzuca mu określoną formę.

Bawili się **w** berka. (w + biernik)

Bawili się **nad** rzeką. (nad + narzędnik)

Bawili się **na** plaży. (na + miejscownik)

Ze względu na budowę przyimki dzieli się na:

– **proste**, czyli niepodzielne, np. z, pod, w, do, od, po, na, za, przy, w, między, przez, –
złożone, czyli składające się z przyimków prostych, np. zza (z + za), ponad (po + nad),
poprzez (po + przez).

Ćwiczenie 2

Do podanych ciągów wyrazów wpisz odpowiednie przyimki, by powstały znane powiedzenia.
Nie zapomnij zmienić formy rzeczowników.

dojść nitka kłębek –

przeczytać deska deska –

przewracać się bok bok –

pójść rozum głowa –

porywać się motyka słońce –

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 3

Połącz w pary związki wyrazowe z ich znaczeniami.

oko w oko

coś niemożliwego do zapełnienia

jęczyzek u wagi

nieład, nieporządek, bałagan, chaos

walka z wiatrakami

coś ostatecznie pogarszającego
sytuację

studnia bez dna

coś bardzo łatwego do zrobienia

gwóźdź do trumny

bezpośrednio, twarzą w twarz

musztarda po obiedzie

walka toczona z urojonym lub realnym
przeciwnikiem, niemożliwa do wygrania

groch z kapustą

przeszkoda, zawada, ciężar

kula u nogi

rzecz spóźniona, już nieaktualna

kaszka z mlekiem

czynnik decydujący o rozstrzygnięciu
sprawy

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Uzupełnij zdania podanymi poniżej związkami wyrazowymi.

Przeegrany mecz w kosza to był mój .

Pisanie wypracowań to dla mnie .

Staś stanął z lwem.

Nie uporządkowałeś zdjęć w albumie, jest tam .

Stary samochód to , cały czas trzeba wydawać pieniądze na naprawy.

groch z kapustą

gwóźdź do trumny

kula u nogi

oko w oko

kaszka z mlekiem

musztarda po obiedzie

studnia bez dna

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

Do podanych poniżej czasowników dopasuj wyrażenia przyimkowe, aby powstały związki frazeologiczne.

jeść

na bruku

za złe

przez zęby

do syta

na dno

w opałach

na zwłokę

z ręki

na oku

na głowie

w kropce

po polsku

za ciosem

na nosie

z torbami

od rzeczy

na nerwach

za dwóch

pójść

mówić

mieć

grać

znaleźć się

Ćwiczenie 6

Ułóż trzy zdania z przyimkami złożonymi: pomiędzy, zza, naprzeciw.

Ćwiczenie 7

W poniższych zdaniach odszukaj wyrażenia przyimkowe, a następnie wpisz je w odpowiednie miejsca na ilustracji.

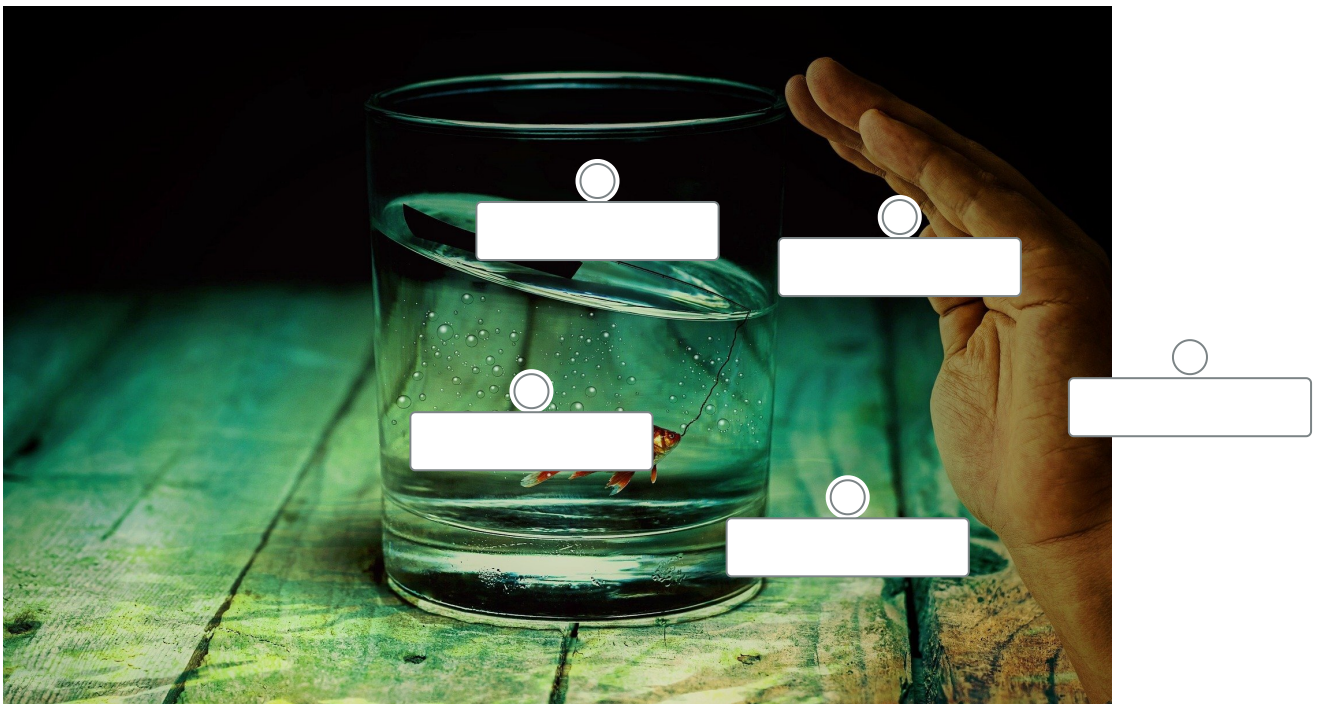
Ręka wyłania się spoza kadru.

Woda wewnątrz szklanki pełna jest bąbelków powietrza.

Wędkarz siedzi w łódce.

Nad horyzontem panuje ciemność.

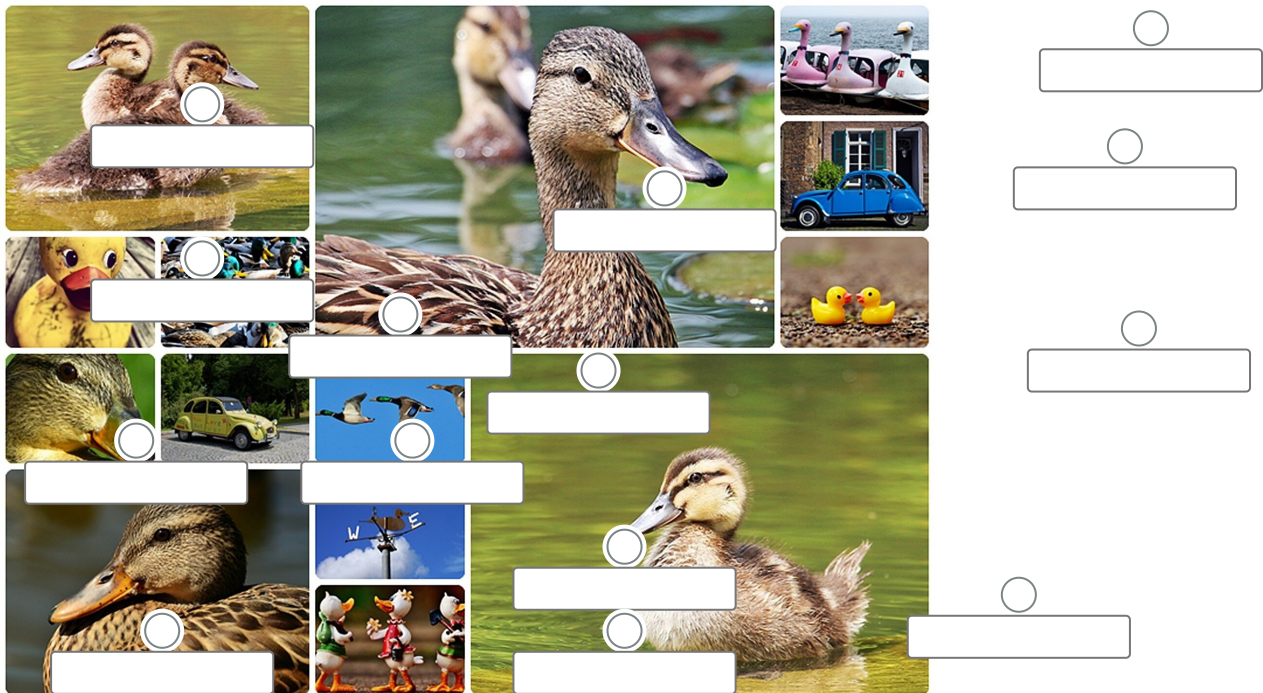
Ryba została złapana na haczyk.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 8

Przyjrzyj się ilustracjom tworzącym kolaż z kaczkami w rolach głównych. Dopasuj odpowiednie wyrażenia przyimkowe tak, by stanowiły podpisy do poszczególnych ilustracji.

w kolorze kaczątka

z półprofilu

bez kaczek

ponad chmurami

jedna spośród kaczek

za kaczką

po starcie

dla kolekcjonera

o krótkiej szyi

do kąpieli

między kaczkami

przed kąpielą

zdjęcie znad morza

u znajomej